

CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

DECIZIA nr. 49

din 01 martie 2024

Cu privire la rezultatele controlului efectuat în temeiul Deciziei Consiliului Audiovizualului nr. 410 din 21 decembrie 2023

Prin Decizia nr. 410 din 21.12.2023, Consiliul Audiovizualului (în continuare – CA) a dispus controlul serviciilor media audiovizuale de televiziune „Canal 5” și „TV-Găgăuzia” la capitolul respectării Concepției generale a serviciului media audiovizual.

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) și ale art. 83 alin. (3) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 (în continuare – CSMA), CA a efectuat controlul serviciilor media audiovizuale de televiziune „Canal 5” și „TV-Găgăuzia” la capitolul respectării Concepției generale a serviciului media audiovizual.

Astfel, perioada supusă controlului a fost selectată aleatoriu: 25-31 decembrie 2023.

Ca urmare a rezultatelor controlului serviciului media audiovizual de televiziune „Canal 5”, este de menționat faptul că programele audiovizuale locale realizate de furnizorul de servicii media „MEDIA CONTENT DISTRIBUTION” SRL, care au constituit producția proprie, sunt următoarele: *Știri*, *„Descoperă ortodoxia”*, *„Moldova la pachet”*, *„În lumea surprizelor”*, *„PULS”*, *„Герой нашего времени”*, *„Vreau să știu”*, *„Apel 112”*, *„Top 5”* și mesajele de felicitare în ajun de Anul Nou, cu genericul *„La mulți ani”*, din partea unor politicieni și oameni intervievați pe străzi, iar programele *„Neața”*, *„Hai să ne căsătorim”*, *„Hauu cocedu”* și *„Astro-ghid”* au constituit procentul programelor audiovizuale realizate de producători independenți aflați sub jurisdicția Republicii Moldova.

În context, de menționat că programele audiovizuale *„Descoperă ortodoxia”*, *„Hai să ne căsătorim”*, *„Astro-ghid”*, *„Moldova la pachet”*, *„În lumea surprizelor”*, *„PULS”*, *„Hauu cocedu”* și *„Герой нашего времени”* anterior au fost difuzate de furnizorul de servicii media „MEDIA RESOURCE” SRL, fondator al serviciilor media audiovizuale de televiziune „Orhei TV” și „TV6”, iar ulterior – de furnizorul de servicii media „ARCHIDOC GROUP” SRL, fondator al serviciului media audiovizual de televiziune „Orizont TV”. În acest sens, „MEDIA CONTENT DISTRIBUTION” SRL a prezentat mai multe contracte individuale de muncă și de autor, un contract încheiat cu producătorul independent din Republica Moldova „CROS-MEDIA” SRL și contractul de locațiune, care prevede închirierea spațiilor și a echipamentului necesar pentru activitatea serviciului media audiovizual de televiziune „Canal 5”.

Totodată, prin scrisoarea nr. 266 din 12.02.2024, CA a solicitat informații referitor la producțiile audiovizuale realizate în afara teritoriului Republicii Moldova, și anume, dacă acestea sunt realizate de producători sau furnizori de servicii media ce nu se află sub jurisdicția Republicii Moldova.

Astfel, prin scrisoarea f/nr. din 14.02.2024, „MEDIA CONTENT DISTRIBUTION” SRL a comunicat că producțiile audiovizuale realizate în afara teritoriului Republicii Moldova: *„Пєс”*, *„Шєф”*, *„Золото Лагина”*, *„Скорая помощь”*, *„Гаражный папа”*, *„Суд присяжных”*, *„Суд присяжных-Окончательный вердикт”*, *„vk под шубой 2”* și *„Новоселье по новому”* sunt realizate de către AO „Телекомпания НТБ” (Federația Rusă).

În acest sens, furnizorul de servicii media a prezentat scrisoarea din partea AO „Телекомпания НТБ”, prin care se menționează faptul că serviciul media audiovizual de televiziune „Canal 5” are dreptul să difuzeze aceste programe.

De asemenea, prin scrisorile f/nr. din 05.02.2024 și 14.02.2024, „MEDIA CONTENT DISTRIBUTION” SRL a comunicat că deține dreptul de difuzare a programelor audiovizuale *„Никогда не делайте это дома”* și *„Наследие Жака Кусто”*, în baza contractului încheiat cu

„Major Media” SRL. Tot aici, este de specificat că producțiile audiovizuale „Пєс”, „Скорая помощь”, „Суд присяжных”, „Суд присяжных-Окончательный вердикт”, „ДНК”, „Жди меня” au fost difuzate și de serviciul media audiovizual de televiziune „Orizont TV”.

Astfel, în baza informațiilor prezentate de furnizorul de servicii media „MEDIA CONTENT DISTRIBUTION” SRL, CA a întocmit raportul de control privind respectarea Concepției generale a serviciului media audiovizual, care ulterior a fost expediat către „Canal 5”.

Prin scrisoarea f/nr. din 23.02.2024, furnizorul de servicii media s-a expus pe marginea raportului de control expediat de CA, prezentând explicații referitor la rezultatele atestate și solicitând corectarea datelor din raport.

Prin urmare, rezultatele controlului au atestat următoarele:

I. „Canal 5”

B.	Formatul de principiu și structura serviciului media audiovizual		
B.1.	Formatul serviciului media audiovizual: Generalist	Conform Concepției	Rezultatele controlului
B.2.	Structura programelor după sursa de proveniență (total ore de emisie săptămânală: 168 ore)		
-	Producție proprie:	20,88%	22,36% (37 ore 33 min. 56 sec.)
	Programe audiovizuale locale realizate în exclusivitate de furnizorul de servicii media:	20,88%	22,36% (37 ore 33 min. 56 sec.)
	Programe audiovizuale locale realizate în coproducție și cu contribuția furnizorului de servicii media:	0%	0%
-	Producții audiovizuale ale altor producători:	61,30%	66,16% (111 ore 08 min. 09 sec.)
	Programe audiovizuale realizate de producători independenți aflați sub jurisdicția Republicii Moldova:	13,33%	13,99% (23 ore 29 min. 57 sec.)
	Programe audiovizuale realizate de producători ce provin din statele membre ale Uniunii Europene și/sau din statele terțe participante la Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră:	23,90%	28,22% (47 ore 24 min. 24 sec.) „Наследие Жака Кусто” „Никогда не делайте этого дома” „Пєс”
	Programe audiovizuale realizate de producători ce nu se află sub jurisdicția Republicii Moldova (filme de lungă durată și de scurtă durată, talk-show-uri achiziționate de la producători din Rusia și SUA):	24,07%	23,95% (40 ore 13 min. 48 sec.) Producții audiovizuale de la producători din Federația Rusă
-	Programe retransmise/preluate/achiziționate:	0%	0%
	Realizate de alți furnizori de servicii media aflați sub jurisdicția Republicii Moldova:	0%	0%
	Realizate de furnizori de servicii media ce nu se află sub jurisdicția Republicii Moldova:	0%	0%
B.3.	Opere europene		
	Procente rezervate operelor audiovizuale europene:	50,55%	70,79% (96 ore 57 min. 35 sec.)
	Procent rezervat operelor audiovizuale europene realizate de către furnizor:	13,32%	19,02% (26 ore 03 min. 14 sec.)
	Procent rezervat operelor audiovizuale europene:	23,90%	34,61% (47 ore 24 min. 24 sec.)
	Procent rezervat operelor audiovizuale europene create de către producători independenți din Republica Moldova:	13,33%	17,16% (23 ore 29 min. 57 sec.)
B.4.	Structura serviciului media audiovizual pe tipuri de programe:		
-	Programe informative și analitice:	7,56%	8,07% (13 ore 33 min. 26 sec.)
-	Programe educaționale și culturale:	0%	0%
-	Filme (artistice, documentare, animație):	26,76%	26,98% (45 ore 19 min. 18 sec.)
-	Muzică (în cazul posturilor TV – clipuri muzicale neîncadrate în emisiuni):	0%	0%

-	Alte tipuri de emisiuni:	47,86%	49,96% (83 ore 56 min. 01 sec.)
-	Teleshopping, sponsorizare:	0%	0%
-	Publicitate:	15,82%	11,48% (19 ore 17 min. 55 sec.)
-	Promo:	2%	03,51% (05 ore 53 min. 20 sec.)

În context, au fost atestate devieri nesemnificative de la Concepția generală a serviciului de programe, aprobată de CA prin Decizia nr. 351 din 25.11.2022, cu excepția operelor europene, pentru care furnizorul de servicii media a indicat 50,55%, însă rezultatele au arătat 70,79%.

II. „TV-Găgăuzia”

B.	Formatul de principiu și structura serviciului media audiovizual		
B.1.	Formatul serviciului media audiovizual: Generalist	Conform Concepției	Rezultatele controlului
B.2.	Structura programelor după sursa de proveniență (total ore de emisie săptămânală: 168 ore)		
-	Producție proprie:	80%	80,70% (135 ore 35 min. 25 sec.)
	Programe audiovizuale locale realizate în exclusivitate de furnizorul de servicii media:	80%	80,70% (135 ore 35 min. 25 sec.)
	Programe audiovizuale locale realizate în coproducție și cu contribuția furnizorului de servicii media:	0%	0%
-	Producții audiovizuale ale altor producători:	7,4%	15,45% (25 ore 58 min. 30 sec.)
	Programe audiovizuale realizate de producători independenți aflați sub jurisdicția Republicii Moldova. (cu specificarea denumirii, formatului serviciului media audiovizual, genului programelor și țara de origine a produsului media respectiv): CIJ, API, CA și alte:	7,4%	14,19% (23 ore 50 min. 32 sec.) (De Facto, La limita existenței, Știri și La Car)
	Programe audiovizuale realizate de producători ce provin din statele membre ale Uniunii Europene și/sau din statele terțe participante la Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră:	0%	1,26% (02 ore 07 min. 58 sec.) Rise films (Marea Britanie)
	Programe audiovizuale realizate de producători ce nu se află sub jurisdicția Republicii Moldova:	0%	0%
-	Programe retransmise/preluate/achiziționate:	8%	3,36%
	Realizate de alți furnizori de servicii media aflați sub jurisdicția Republicii Moldova: (cu specificarea denumirii, formatului serviciului media audiovizual, genului programelor și țara de origine a produsului media respectiv): Emisiuni preluate de la postul TV Moldova 1:	8%	3,36% (05 ore 39 min. 59 sec.) Telefilm Chișinău (documentare)
	Realizate de furnizori de servicii media ce nu se află sub jurisdicția Republicii Moldova:	0%	0%
B.3.	Opere europene		
	Procente rezervate operelor audiovizuale europene:	95,4%	100% (143 ore 05 min. 11 sec.)
	Procent rezervat operelor audiovizuale europene realizate de către furnizor:	80%	82,13% (117 ore 31 min. 01 sec.)
	Procent rezervat operelor audiovizuale europene:	8%	5,45% (07 ore 47 min. 57 sec.) Rise films (Marea Britanie) și Telefilm Chișinău (documentare)
	Procent rezervat operelor audiovizuale europene create de către producători independenți din Republica Moldova:	7,4%	12,42% (17 ore 46 min. 13 sec.) La CAR, De facto, La limita Existenței
B.4.	Structura serviciului media audiovizual pe tipuri de programe:		
-	Programe informative și analitice:	40%	43,25%

			(72 ore 39 min. 08 sec.)
-	Programe educaționale și culturale:	27,09%	25,96% (43 ore 36 min. 52 sec.)
-	Filme (artistice, documentare, animație):	9%	4,64% (07 ore 47 min. 57 sec.)
-	Muzică (în cazul posturilor TV – clipuri muzicale neîncadrate în emisiuni):	8,4%	6,74% (11 ore 19 min. 03 sec.)
-	Alte tipuri de emisiuni:	10%	17,78% (29 ore 52 min. 37 sec.)
-	Teleshopping, sponsorizare:	0%	0%
-	Publicitate:	0%	0%
-	Promo (autopromovare):	0,8%	1,15% (01 oră 55 min. 57 sec.)
-	Informații de interes public	3,8%	0,48% (48 min. 26 sec.)

În urma controlului serviciului media audiovizual de televiziune „TV-Găgăuzia” la capitolul respectării Concepției generale a serviciului media audiovizual, au fost atestate devieri de la *Concepția generală a serviciului de programe*, aprobată de CA prin Decizia nr. 163 din 16.05.2022. Este de menționat că decalajul atestat la punctul **B.2. - Structura programelor după sursa de proveniență** se datorează faptului că, în perioada de raport, serviciul media audiovizual de televiziune „TV-Găgăuzia”, la compartimentul „*Producții audiovizuale ale altor producători*”, indică 7,4%, însă, ca urmare controlului, s-au atestat 15,45%. În acest context, „*Programe audiovizuale realizate de producători independenți aflați sub jurisdicția Republicii Moldova*” au constituit 14,19%. În compartimentul dat au fost incluse programele „*De Facto*”, „*La limita existenței*”, „*Știri*” cu Vadim Stîngaciu și Tatiana Lupan.

De asemenea, programul audiovizual „*La Car*” a fost realizat de un producător independent din Republica Moldova – „Six Points Media” SRL.

Astfel, prin scrisoarea nr. 216 din 01.02.2024, CA a solicitat informații referitor la primele trei programe susmenționate, și anume, dacă programele respective sunt realizate:

– în exclusivitate cu resurse umane, mijloace tehnice și financiare proprii ale furnizorului de servicii media Compania Publică „Găgăuziia Radio Televizionu” și sunt supervizate și controlate efectiv din punct de vedere editorial de către Compania Publică „Găgăuziia Radio Televizionu”;

– în coproducție și cu contribuția furnizorului de servicii media Compania Publică „Găgăuziia Radio Televizionu” care, raportată la totalul costurilor de producere, este majoritară;

– de producători independenți/furnizori de servicii media aflați sub jurisdicția Republicii Moldova.

Prin scrisoarea nr. 15 din 05.02.2024, Compania Publică „Găgăuziia Radio Televizionu” informează CA că: „*Aceste programe sunt produse exclusiv cu utilizarea resurselor financiare proprii ale C.P. "Găgăuziia Radio Televizionu", iar producerea acestora este supusă supravegherii efective și controlului editorial al companiei*”. La acest răspuns sunt anexate contractele de prestări servicii, cu indicarea costului fiecărui serviciu prestat, încheiate între Compania Publică „Găgăuziia Radio Televizionu” și moderatorii/prezentatorii programelor „*De Facto*”, „*La limita existenței*” și „*Știri*” cu Vadim Stîngaciu și Tatiana Lupan. La contracte nu sunt anexate probe ce ar demonstra că mijloacele tehnice aparțin Companiei Publice „Găgăuziia Radio Televizionu”.

În scopul examinării obiective a tuturor circumstanțelor, prin scrisoarea nr. 264 din 12.02.2024, CA a solicitat repetat informații referitor la mijloacele tehnice și locul de filmare pentru fiecare program (localitatea, adresa, studioul), deoarece conform art. 4 alin. (1) lit. a) din CSMA programele audiovizuale locale sunt: „*Programele audiovizuale realizate în exclusivitate cu resurse umane, mijloace tehnice și financiare proprii ale furnizorului de servicii media aflat în jurisdicția Republicii Moldova, cu condiția că producerea acestor programe este supervizată și controlată efectiv, din punct de vedere editorial, de către furnizorul de servicii media respective.*”

Prin scrisorile nr. 18 din 09.02.2024 și nr. 26 din 13.02.2024, Compania Publică „Găgăuziia Radio Televizionu” informează CA că nu deține informații cu privire la mijloacele tehnice, iar locul (localitatea, adresa, studioul) realizării fiecărui program nu este cunoscut. Astfel, programele

respective au fost catalogate ca fiind realizate de producători independenți aflați sub jurisdicția Republicii Moldova.

În context, de menționat că programul audiovizual „*La limita existenței*” a fost difuzat anterior de serviciile media audiovizuale „Primul în Moldova” și „ITV”, inclusiv formatul programului a rămas aceleași.

La secțiunea „*Programe retransmise/preluate/achiziționate*” de la alți furnizori de servicii media aflați sub jurisdicția Republicii Moldova, serviciul media audiovizual de televiziune „TV-Găgăuzia” a difuzat 3,36%, având o cotă prestabilită de 8%. Aici se regăsesc documentarele produse de departamentul „TeleFilm-Chișinău”. Acest departament funcționează ca o structură de producție subordonată direct Directorului General al Companiei Publice „Teleradio-Moldova”, creat în baza Hotărârii Consiliului de Observatori nr. 55 din 03.07.2017.

Totodată, s-au atestat devieri și la punctul **B.4. - Structura serviciului media audiovizual pe tipuri de programe/emisiuni**. La rubrica „*Alte tipuri de emisiuni*”, furnizorul de servicii media indică 10%, în urma controlului s-au atestat 17,78%, din acest compartiment fac parte programele audiovizuale „*DIN RUHU*”, „*ENI GUN*”, „*TATLÎ DUȘLAR*”, „*GAGAUZIYA GUN GUNDAN*” - în dependență de invitat, „*La Car*” etc.

Ca urmare a analizei cantitative, au fost atestate devieri de la Structura serviciului media audiovizual „TV-Găgăuzia”, aprobată prin Decizia CA nr. 163 din 16.05.2022.

Potrivit pct. 4.1 lit. a) din Condițiile la Licența de emisie seria A MMI nr. 003407 din 16.07.2022: „*Titularul licenței se obligă să respecte Structura serviciului media audiovizual, aprobată de Consiliul Audiovizualului, și să informeze în prealabil CA despre modificările operate în Grila de emisie, cu anexarea grilei modificate.*”

În acest context, sunt relevante prevederile art. 84 alin. (5) lit. g) din CSMA, care stabilesc că: „*Se sancționează cu amendă de la 5 000 de lei la 10 000 de lei furnizorii de servicii media și distribuitorii de servicii media care au comis următoarele încălcări: nerespectarea concepției generale a serviciului media audiovizual, aprobată de către Consiliul Audiovizualului.*”

În ședința publică din 01 martie 2024, în contextul examinării rezultatelor controlului serviciului media audiovizual de televiziune „Canal 5”, membrul CA, Ruslan Mihalevschi, a menționat, considerându-le importante, următoarele aspecte:

În anul 2022, pe data de 25 noiembrie, prin decizia CA a fost acordat un slot în multiplexul național serviciului de televiziune „Canal 5”, fiind analizat dosarul depus atunci de furnizorul de servicii media „MEDIA CONTENT DISTRIBUTION” SRL, inclusiv grila de emisie. Comparând acea grilă de emisie cu grila analizată în prezentul control, se constată că acestea diferă considerabil. Astfel, deși cotele indicate sunt conforme cerințelor legislației, atunci s-a votat pentru un serviciu de televiziune absolut diferit și ca conținut, și ca idee, spre exemplu, programele audiovizuale atunci erau achiziționate de la producători din Ucraina, SUA, iar acum sunt achiziționate de la AO „Телекомпания НТБ” (Federația Rusă) și sunt programe audiovizuale care trec de pe un canal pe altul. Grila de emisie nu a fost actualizată. Se creează impresia că atunci s-a votat pentru un alt serviciu media audiovizual, cu aceeași denumire, dar cu un conținut diferit. De asemenea, îngrijorează migrarea conținutului, masiv, de la un serviciu media audiovizual la altul.

În opinia membrului CA, Ruslan Mihalevschi, nu este temei pentru sancționarea furnizorului de servicii media „MEDIA CONTENT DISTRIBUTION” SRL, dar asemenea practici, când programe audiovizuale care au fost considerate proprii ale unor furnizori de servicii media trec la alți furnizori de servicii media și sunt, de asemenea, considerate proprii, nu sunt în spiritul legii.

Referitor la serviciul media audiovizual de televiziune „TV-Găgăuzia”, membrii CA au constatat că există temei pentru sancționare, având în vedere abaterile de la cotele declarate în Concepția generală a serviciului media audiovizual prezentată în anul 2022, menționate în raportul de control. În special, membrii CA au remarcat faptul că, în loc de conținutul audiovizual declarat în Concepție, serviciul de televiziune „TV-Găgăuzia” difuzează un produs preluat de la un furnizor de servicii media care la moment are licența de emisie suspendată, precum și faptul că furnizorul acestui serviciu de televiziune, care are statut de furnizor *public*, declară că nu știe unde exact se

produc știrile și alte programe audiovizuale pe care el le consideră ca fiind producție proprie, și au decis aplicarea unei sancțiuni în mărime de 7 000 de lei.

În temeiul prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018,

Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova DECIDE:

1. Se ia act de rezultatele controlului serviciilor media audiovizuale de televiziune „Canal 5” și „TV-Găgăuzia”.
2. Se sancționează cu amendă în mărime de 7 000 de lei furnizorul public regional de servicii media Compania Publică „Găgăuziia Radio Televizionu”, fondator al serviciului media audiovizual de televiziune „TV-Găgăuzia”, pentru nerespectarea Concepției generale a serviciului media audiovizual, aprobată de Consiliul Audiovizualului, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. g) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.
3. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, Compania Publică „Găgăuziia Radio Televizionu” este obligată să difuzeze textul sancțiunii în următoarele 48 de ore de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii, sonor și/sau vizual, de cel puțin 3 ori, în orele de maximă audiență, din care o dată în principalul program audiovizual de știri, în cazul serviciilor media audiovizuale generaliste și/sau de știri:

Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 7 000 de lei serviciul media audiovizual de televiziune „TV-Găgăuzia” pentru nerespectarea Concepției generale a serviciului de programe, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. g) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

4. Compania Publică „Găgăuziia Radio Televizionu” va prezenta, în termen de 5 zile de la aducerea la cunoștință a prezentei decizii, un raport despre executarea prevederilor art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, care va include data și ora difuzării textului sancțiunii.
5. Compania Publică „Găgăuziia Radio Televizionu” va prezenta dovada achitării amenzii în termen de 30 de zile de la data aducerii la cunoștință a prezentei decizii.
Datele bancare pentru achitarea amenzii: Cod fiscal: 1006601000037
Beneficiar: Ministerul Finanțelor – Trezoreria de Stat
Adresa băncii: mun. Chișinău, str. Constantin Tănase nr. 7
Codul IBAN: MDXXTRGAAA143111LLLL0000.
6. Prezenta decizie poate fi contestată în ordine de contencios administrativ la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3), în termen de 30 de zile din data comunicării acesteia, fără a fi necesară depunerea unei cereri prealabile.
7. Controlul asupra executării prezentei decizii se pune în sarcina Direcției control servicii media audiovizuale și Serviciului financiar.
8. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și se publică pe pagina web oficială a Consiliului Audiovizualului.

PREȘEDINTĂ

Liliana VIȚU-EȘANU